

Elke meter telt: heggen zijn goed voor insecten, bodem en luchtkwaliteit

Elke meter heg telt

In het wetenschappelijk tijdschrift *Basic and Applied Ecology* verscheen in maart een artikel onder de titel: *Local landscape elements enhance flying insect biomass in a complex agricultural landscape*. Het onderzoek naar het belang van heggen voor insecten werd daarna op 4 april door Lasse Arwert mooi beschreven op de populair-wetenschappelijke nieuwssite *Scientias* onder de titel *Onderzoek toont aan: heggen zijn veel effectiever dan bloemenstroken voor insecten*.

Perceelsranden en borders waar heggen geplant zijn trekken twee keer zo veel insecten aan als plekken waar geen heggen staan. Wat bijzonder is dat dit zelfs gebeurt in landbouwgebied waar al veel natuur is. Dat blijkt uit onderzoek van aan de Radboud Universiteit.

Insecten onderzocht

Insecten verdwijnen wereldwijd in een zorgwekkend tempo. Dat is niet alleen een probleem voor de biodiversiteit, maar ook voor landbouw en voedselproductie. Veel insecten bestuiven gewassen of houden plagen onder controle. Hoofdonderzoeker Robin Lexmond onderzoekt hoe we insecten een handje kunnen helpen.

Ze verzamelde daarvoor drie jaar lang insecten met speciale vallen langs 24 akker- en graslandranden in een landbouwgebied bij de Waal: de Ooijpolder en de Duffelt. "Het was eigenlijk een soort tent van ongeveer 1 meter 70 hoog", vertelt Lexmond. "De insecten konden daar wel in, maar niet uit. De insecten die in onze val kwamen, hebben wij gewogen."

Heggen en bloemenstroken

Op sommige randen waar de val werd geplaatst, stonden heggen, op andere bloemenstroken en op weer andere helemaal niets extra's. Na het wegen van de insecten bleek dat er bij heggen meer dan twee keer zo veel insectenbiomassa werd gemeten als bij de kale perceelranden. Bloemenstroken deden het iets beter dan geen beplanting op een rand, maar hun effect was minder sterk en minder consistent. "Waarschijnlijk komt dat doordat veel bloemenstroken elk jaar opnieuw worden geploegd en ingezaaid", vertelt Lexmond. "Daardoor ontbreken stabiele schuilplekken voor in de winter en voedselbronnen in het vroege seizoen." Heggen daarentegen blijven jarenlang staan en bieden het hele jaar door beschutting, voedsel en veilige voortplantingsplekken.

Omgeving speelt een kleinere rol

De wijde omgeving bleek opvallend genoeg minder belangrijk dan verwacht. Factoren zoals het type landbouw, de grootte van percelen of de hoeveelheid bos in de buurt hadden nauwelijks invloed op de hoeveelheid insecten. Er was echter één uitzondering: in gebieden waar meer beschermde natuur in de omgeving was, zaten meer insecten. Maar zelfs daar bleef het effect van een lokale heg duidelijk zichtbaar: heggen in de buurt van beschermde natuur, leverden nog steeds meer insecten op.

"Dat is belangrijk", vertelt de onderzoeker, "want het betekent dat maatregelen niet alleen zinvol zijn in landbouwgebieden waar weinig natuur is, maar ook in landschappen waar al geïnvesteerd is in biodiversiteit. Elke extra meter heg telt."

Heggen hebben ook ondergronds positief effect

In een persbericht uitgekomen op de Internationale *Dag van de Biodiversiteit* vraagt het Nederlands Instituut voor Ecologie (KNAW-NIOO) aandacht voor de effecten van heggen op bodembiodiversiteit en de kwaliteiten, zoals het beter vasthouden van vocht, van deze bodems. Lees [hier](#) dit bericht. Het onderzoek is in April gepubliceerd in het wetenschappelijke tijdschrift *Agriculture, Ecosystems and Environment*, nr 400, april 2026 (klik [hier](#)).

Roadside hedges can reduce harmful ultrafine particle pollution around schools

Iemand stuurde ons een artikel van de Universiteit van Cambridge dat gaat over weer een heel andere functie van heggen, namelijk het afvangen van luchtvervuiling door verkeer. De studie toont aan dat heggen rond scholen en schoolpleinen de blootstelling van kinderen aan fijnstof veroorzaakt door het verkeer enorm kan verlagen. Heggen zijn zo concluderen de onderzoekers een eenvoudige, goedkope en effectieve manier om veel van de luchtvervuiling door verkeer te absorberen. De proeven werden overigens niet met inheemse struiksoorten zoals beuk of liguster uitgevoerd, maar met coniferen (western red cedar – Thuja). Genoemd werd het belang van het schubvormige blad van deze soort waardoor de plant blijkbaar meer fijnstof kan afvangen. Lees [hier](#) het artikel.